

Genealogisch tijdschrift voor Drenthe en
Noordwest-Overijssel

THREANT

30e jaargang – (2019) nr. 3

THREANT

is het kwartaalblad van
NGV Drenthe en Noordwest-Overijssel

INHOUD:

Van de voorzitter	57
Vacatures NGV Drenthe en NW-Overijssel	58
Activiteiten NGV Drenthe en NW-Overijssel	59
Inzenddatum kopij volgende Threant	59
Verslag oude foto's dateren	59
Genealogisch inloopspreekuur	60
Enquette-Commissie Veenderijen 1891 (deel 2)	60
Dirck is Theodorus	67
Johanna M.L. van der Scheer 1858-1883	70
Tijdschriften historische verenigingen	75
Diverse genealogieën uit bladen van de Historische verenigingen	83

Regels voor het inzenden van kopij vindt u op onze afdelingssite.

De *Threant* verschijnt 4 x per jaar. Leden van NGV Drenthe en Noordwest-Overijssel ontvangen de *Threant* geheel gratis.

Redactie Threant

eindred.: Henriëtte Meppelink
lay-out: Jan Pol
redactielid: Bas de Wit

Redactie-adres:
Threant, p/a A. Pol-Snippe
Prins Mauritsplein 30-23
7902 AG Hogeveen

Ook niet-leden kunnen zich op *Threant* abonneren voor € 9,50 per jaar, losse nummers € 3,00 (incl. portokosten).

De bedragen kunnen worden overgemaakt op rek. nr. NL48INGB0003067169 ten name van NGV Drenthe en Noordwest-Overijssel te Wanneperveen. Bij nabestellingen verzoeken wij u de jaargang(en) c.q. het nummer van de te ontvangen *Threant* te vermelden.

De redactie aanvaardt geen verantwoordelijkheid aangaande de inhoud van de genealogische artikelen.

Bronvermelding:

Ons tijdschrift is van en voor onze leden. Dit willen we graag zo houden. Om zoveel mogelijk bekendheid aan onze vereniging en ons blad te geven, vraagt de NGV Drenthe u overgenomen artikelen met bronvermelding op te nemen.

Threant wordt gedrukt bij
Cosis in Hogeveen.
ISSN: 1380 – 393 X

Facebook:

<https://www.facebook.com/ngvafdelingdrenthe>.

Adres gegevens:

Informatiecentrum NGV
Kosterijland 3
3981 AJ Bunnik
Postadres: NGV, Postbus 50
3980 CB Bunnik
www.ontdekjouwverhaal.nl

VAN DE VOORZITTER

Het is alweer een tijd geleden: op 13 april hebben we onze Algemene Leden Vergadering (ALV) gehouden, waar Ruud Hermans is benoemd tot secretaris en Henk Jonkman aftrad als algemeen bestuurslid. Bert Heidmeijer blijft nog even aan als penningmeester, maar voor hem moet spoedig een opvolger komen. Inmiddels is tot onze spijt ook Jeannette Brown afgetreden als gewaardeerd bestuurslid van onze afdeling. Dat betekent dat er nogal het een en ander verandert binnen het bestuur van onze afdeling. Henk Jonkman heeft gelukkig te kennen gegeven nog even aan te blijven als bestuurslid en bibliothecaris. Elders in Threant kun je alles lezen over de vacatures die er binnen het bestuur zijn. Lees de vacatures eens goed door, denk erover na en informeer eens wat je voor het bestuur en de afdeling zou kunnen betekenen. De nood begint hoog te worden! Tijdens de vergadering ontstond er commotie over het feit dat het hoofdbestuur een samenwerkingsovereenkomst was aangegaan met Open Archieven van Bob Coret, zonder overleg met de AV/afdelingen. Ook het feit dat we nog steeds geen antwoord hebben op de doorzoekbaarheid van ons afdelingsgebied in de database kwam aan de orde. Daarop is besloten dat het bestuur, mede namens de ALV beide punten zou opvoeren op de agenda van de Algemene Vergadering in Driebergen. Dat hebben we gedaan. Op het moment dat ik dit schrijf, zijn de resultaten daarvan nog niet bekend.

Deze vraag werd een aantal keren gesteld 'Wie is Rob Westerweel?' Zijn naam komt op de website regelmatig voor bij de agenda en de bijeenkomsten. Welnu, de webmasters/redacteuren kunnen tijdelijk niet zelf de webpagina van de afdelingen aanpassen. Dat komt omdat de ICT'ers in Bunnik bezig zijn met de site. Tijdelijk moeten we alles per mail aanleveren aan Rob Westerweel die het plaatst. Dan komt automatisch zijn naam er achter. Zo gaat het trouwens tijdelijk ook met de nieuwsbrief. Wat wel belangrijk is: de inhoud komt gewoon van jullie vertrouwde afdeling.

Jullie voorzitter, Harm Hillinga

Met ingang van 1 juni 2019 zijn, in verband met de regelgeving omtrent privacy en auteursrechten, de regels voor het inzenden van kopij aangepast. Je kunt ze lezen op de website het vierde rondje 'Afdelingsblad'; dan onderaan klikken op 'Afdelingsblad THREANT: info en kopij-regels'.

Belangrijk!

1. Helaas is Jeannette Brown om persoonlijke redenen teruggetreden uit het bestuur. Zij vervulde de functie van pr/communicatie. We moeten dus op zoek naar een nieuw **algemeen bestuurslid**. Hij/zij kan de taken van haar overnemen, maar dat is niet noodzakelijk omdat functies en taken binnen het bestuur altijd in goed overleg verdeeld worden. Dit geldt niet voor voorzitter, secretaris en penningmeester, die worden in functie door de ledenvergadering gekozen.

2. Zoals bekend is Henk Jonkman op de ALV van 13 april afgetreden als algemeen bestuurslid. Hij vervulde de functie van bibliothecaris. Omdat er binnen het bestuur nu een leegte ontstaat, is Henk bereid nog even door te gaan. We nemen aan dat onze leden hiermee akkoord kunnen gaan. Ook voor Henk zoeken we, als hij straks toch genoodzaakt is om definitief te stoppen, een **algemeen bestuurslid**.

3. Verder zijn wij op zoek naar een nieuwe **penningmeester**. De huidige penningmeester, Bert Heidmeijer, heeft vorig jaar te kennen gegeven dat het zijn laatste jaar zou zijn als penningmeester. Omdat Ruud Hermans toch liever secretaris wil zijn dan penningmeester is hij op zaterdag 13 april gekozen tot de nieuwe secretaris, als opvolger van Bé Sloots. **Derhalve zijn wij dringend op zoek naar een nieuwe penningmeester!** *Bert is bereid nog even door te gaan als penningmeester, op voorwaarde dat er spoedig een opvolger voor hem zal worden gevonden.*

4. Als bovenstaande vacatures weer zijn ingevuld, bestaat het bestuur weer uit zes bestuursleden. Per november 2018 bestond ons bestuur tijdelijk uit zeven personen. Dat is wel prettig voor het verdelen van taken. Het zou mooi zijn als we nog een extra **algemeen bestuurslid** zouden kunnen toevoegen.

5. Tot slot zoeken we nog een **reserve kascommissielid**. Zijn of haar taak is, om bij het uitvallen van een huidig lid, deze taak over te nemen. Deze taak houdt in om éénmaal per jaar samen met een tweede lid de jaarstukken van de penningmeester te controleren. Dit duurt doorgaans maar een paar uur.

Zowel dames als heren zijn van harte welkom. Lijkt het jou wel iets om deel te nemen als algemeen bestuurslid of penningmeester van de NGV afd. Drenthe en Noordwest-Overijssel? Stuur dan een mail naar voorzitter@drenthe.ngv.nl.

ACTIVITEITENAGENDA NGV DRENTHE EN NOORDWEST-OVERIJSSSEL

28 september: Lezing door Wil Schackman over de Koloniën van Weldadigheid. Hierbij komen alle vrije koloniën aan bod, dus Frederiksoord, Wilhelminaoord en Willemsoord. Ook de dwangkoloniën Veenhuizen en Ommerschans worden belicht. De bijeenkomst vindt plaats in De Vredehorst. Gratis toegang voor leden en niet-leden.

26 oktober: Lezing 'Het hiele jaar rond' door Harm Jan Lesschen over heiligen en bijzondere gebeurtenissen. De bijeenkomst vindt plaats in De Vredehorst.

16 november: Afdelings Leden Vergadering, aanvang: 13.00 uur.

16 november: Verhandeling over de website van de NGV door Harm Hillinga.

Al onze lezingen beginnen om 14.00 uur, tenzij anders vermeld.

INZENDDATUM KOPIJ VOLGENDE THREANT

De redactie stelt het zeer op prijs om uw kopij te ontvangen. Kopij voor het volgende nummer, dat in november 2019 verschijnt, moet voor 3 september 2019 binnen zijn bij het mailadres van de redactie: kopij@drenthe.ngv.nl. Bij voorbaat onze dank! Lever uw kopij aan per mail op A4-formaat, lettertype Calibri, punt grote 15. Bij voorbaat onze dank! Voor andere vormen van kopij indienen kunt op contact opnemen met de redactie. Het adres en telefoonnummer is te vinden achter in deze Threant.

De redactie roept de leden en anderen op om kopij aan te leveren. De volgende Threant verschijnt in november. Heeft u een leuk verhaal of genealogie? Stuur het ons.

VERSLAG LEZING OUDE FOTO'S DATEREN

Terugblik op de lezing Oude foto's dateren door Henk Wierts op 16 maart 2019. Bij het uitzoeken van een stamboom horen ook foto's van familieleden. Regelmatig gebeurt het dat je een oud portretje vindt zonder dat iemand nog

weet wie het is of waar het genomen is. Toch zijn er manieren om dichter bij de oplossing van zo'n raadsel te komen. Henk Wierds vertelt waar we op moeten letten bij oude foto's en hoe we zo'n afbeelding in een bepaalde tijd kunnen plaatsen, het dateren. De aanwezigen konden foto's meenemen voor datering wat tot aardige ontdekkingen leidde. In veel gevallen staat onderaan of op de achterzijde van de foto, de naam van de fotograaf. Met die informatie maak je een goede start.

Een voorbeeld hiervan was een foto van iemand die in 1890 was overleden terwijl het portret van 1910 was. Na onderzoek naar de fotograaf bleek dat het om een latere bijbestelling moet gaan.

Wierds legt uit dat dateren via kleding niet altijd lukt. Genoeg mensen lieten zich portretteren in het enige nette pak dat ze ooit bezaten zoals hun trouwpak van twintig jaar geleden. Handig hulpmiddel is de site www.rkd.nl waar veel Nederlandse fotografen te vinden zijn. Je kunt lezen waar en in welke tijd ze werkzaam waren en wat voor type foto's ze maakten. Veel Friese fotografen van vóór 1945 vind je hier: www.photographen.nl.

GENEALOGISCHE INLOOFSPREEKUUR

Aangezien het genealogisch inloopspreekuur te weinig bezoekers oplevert zijn wij genoodzaakt om te stoppen met deze activiteit.

Wie vragen heeft over genealogie of over onderwerpen die ermee te maken hebben kan mailen, zodat wij uw vragen kunnen beantwoorden.

Het mailadres is: jan-annekepol@kpnmail.nl

DE ENQUETTE-COMMISSIE VEENDEREIJEN 1891 (deel 2)

Ingezonden door: Foppe Kooistra, email: fdkooistra2812@gmail.com

Het verslag van Halbe Akker. Hij werd 8 september 1891 te Hoogeveen verhoord. Er worden typische uitdrukkingen van den veengraverij gebruikt. Voordat de verhoren plaats vonden, zijn er vragenlijsten verstuurd. Hierdoor was de commissie reeds goed geïnformeerd over de gang van zaken in de veengraverij.

Verhoor van **Halbe Akker**, oud 54 jaar, turfmaker te Weerdinge, gemeente Emmen.

9803. De **Voorzitter**: Bij wien zijt gij werkzaam?

A. Bij Bole Beugel.

9804 V. Zijt gij daar al lang ?

A. In het tweede jaar.

9805. V. Werkt gij met uwe vrouw of met uwe kinderen ?

A. Met de kinderen.

9806. V. Hoe oud zijn zij ?

A. Een is met Mei van dienst gekomen; de anderen zijn 11 en 17 jaar oud.

9807. V. Is uwe vrouw thuis?

A. Ja

9808 V. Hoeveel roeden kunt gij met uwe beide kinderen maken ?

A. Van het jaar heeft die van 21 ook medegewerkt, en hebben wij 135 stobben baggel gehaald.

9809. V. Hoeveel is eene stobbe?

A. Eene stobbe is 5 roeden.

9810. V. Dat maakt dus 675 roeden, die gij verwerkt hebt?

A. Ja.

9811. V. Zijn het korte of lange roeden?

A. Het is de groote of 16 voets-roede.

9812. V. Weet gij hoeveel meter die 16 voets-roede lang?

A. Neen, dat weet ik niet.

9813, V. Door wien wordt het werk opgemeten?

A. Door den veenboer.

9814. V. Is daar een turfmaker bij?

A. Ja, als de veenboer aan het opmeten gaat, ben ik er zelf meest bij.

9815. V. Hoe gaat dat in zijn werk? Wordt er een stok voor gebruikt?

A. Neen, het mes, en wij hebben de pijltjes, die worden vóór de roede gestoken.

9816. V. Kunt gij zelf narekenen, hoeveel werk gij verricht hebt?

A. Neen; wij weten het wel, als wij het in de stobbe hebben. Als er met de natte roede gemeten werd, zou ik het wel weten.

9817 De heer **Van Alphen**: Weet gij wel hoeveel gij gemaakt hebt, voordat de veenboer komt om het op te meten?

A. Als de turf opgemeten is voor de trekkers, dan weten wij nog niet hoeveel stobben wij hebben.

9818. V. Weten de trekkers wel, of er goed gemeten is ?

A. ja, die kunnen het wel nagaan. .

9819. V. Dus alles gaat eerlijk in zijn werk?

A. Ja, bij mijn veenboer wel.

9820. De **Voorzitter**: Hoe wordt het loon berekend?

A. Het loon is vreeselijk ongelijk; er zijn bazen, die f 3 per stobbe geven,

anderen geven f 3.25 en f 3.50.

9821. De heer **van Alphen**: Is het eene werk dan zooveel zwaarder dan het andere ?

A. Ja, het eene werk is lichter dan het andere. Ik heb al zes jaar bij den vader van

9822. V. Wat is dat voor omwerk ?

A. Eerst de turf op den dijk zetten, er tegen ophangen, nog eens ophangen, twee- of driemaal onderste boven zetten, en wil het dan niet, dan zet men ze omhoog in stoeten.

9823. V. Dat alles hangt dus veel van het weder af?

A. Zeker, als het weder goed is, behoeft al dat werk niet gedaan te worden.

9824. V. De baas legt dus niet willekeurig extra werk op?

A. Neen, maar wij weten ook niet, of wij voor dat werk nog iets zullen krijgen.

9825. V. Maar gij weet wel, dat gij niet minder ontvangt dan f 3 ?

A. Zeker, niet minder zelfs dan f 3.50.

9826. De **Voorzitter**: Valt liet bij de afrekening nog al eens mede?

A. Dat is hoe het in den zin van den baas valt. Verkoopen zij de turf goed, dan komt er wel eens een kwartje bij.

9827. De heer **Van Alphen**: Hebben zij dit jaar de turf nog al goed kunnen verkoopen ?

A. Best, nog beter dan verleden jaar, dat behoeft niet beter.

9828. De **Voorzitter** Hebt gij nog voordeelen boven uw loon, bijv. vrije woning ?

A. Neen, ik moet f 25 huur betalen.

9829. V. Hebt gij daarvoor eene goede woning ?

A. Niet erg, het is ook niet de woning van den baas, hij heeft haar met het veen van een ander weder gehuurd.

9830. V. Hebt gij er een stukje grond bij ?

A. Een klein beetje voor wat zomergewas.

9831. V. Niet voor den winter?

A. Volstrekt niet.

9832. V. Hebt gij vrij brand ?

A. Ja, het geheele jaar door.

9833. V. Moet gij de turf in de schepen laden?

A. Neen, maar als wij het doen, krijgen wij dit extra betaald.

9834. V. Moet gij de turf op de hoopsteden brengen ?

A. Wij liggen 10, 15 minuten van het water af, en nu moeten wij de turven daarheen met een paard brengen. Het veen is echter tegenwoordig zeer lastig

voor een paard te begaan.

9835. V. Wat verdient gij met schepenladen?

A. Ongelijk. Met een kruier en vier vullers verdienen wij ongeveer 12½ stuiver. Dan wordt het wel eens een goed dagloon.

9836. V. Wie betaalt het loon voor het laden?

A. De schipper.

9837. V. Schenkt hij borrels?

A. Ja, dat doet hij wel.

9838. V. Worden bij die gelegenheid nog al eenige borrels gebruikt ?

A. Neen, dat gaat niet goed. Het werk moet vóór alles komen.

9839. De heer **Van Alphen**: Er zijn nog al jongens en meisjes bij, niet waar?

A. Ja, mijne eigen kinderen ook.

9840. De **Voorzitter**: Hoe wordt uw loon uitbetaald?

A. Bole is mijn veenboer en Pieter Beugel heeft den winkel, en daarheen gaat het volk.

9841. V. Krijgt gij dus in den regel geen geld in handen?

A. Neen, maar als wij het noodig hebben, kunnen wij het krijgen.

9842. V. Wordt er gevraagd waarvoor gij het noodig hebt?

A. Neen, bij hem niet.

9843. V. Wordt van hetgeen gij in den winkel koopt en van hiet door u ontvangen geld boek gehouden?

A. Ja.

9844 V. Houdt gij aan het einde van het seizoen afrekening met den baas?

A. Ja.

9845. V. Blijft er dan nog wel wat over?

A. Ja wel, doch het tegendeel gebeurt ook vaak. Dan hebben de menschen te rijkelijk opgenomen.

9846. De heer **Reeling Brouwer**: Kunt gij goed narekenen, of het uitkomt; houdt gij er ook boek van?

A. Neen, maar mijne vrouw doet het. Alle weken wordt er op een boekje bijgeschreven, wat wij gehad hebben. en dat ziet mijne vrouw na, en dat is altijd akkoord.

9847. De **Voorzitter**: Is het in den winkel van Beugel duurder dan in andere winkels?

A. Ja, als wij geld in handen kregen, waren wij beter af.

9848. V. Zijn de waren goed ?

A. Ja, daarvan valt niets te zeggen.

9849. V. Wanneer gij 's winters moeite hebt om rond te komen, kunt gij dan in

den winkel borgen?

A. Daar is hij niet scheutig mede.

9850. De heer **Van Alphen**: Gebeurt het wel, dat hij zijn geld niet terugkrijgt?

A. Ja wel.

9851. De **Voorzitter**: Kunt gij in den winkel alles krijgen ?

A. Ja, wij behoeven geen eten te kopen.

9852. V. Hoe komt gij aan brood ?

A. Dat haal en betaal ik zelf bij den bakker.

9853. De heer **Van Alphen**: Is er ook klerage in den winkel te krijgen ?

A. Ja, alles.

9854. De **Voorzitter**: Kunt gij in den winkel ook gereedschap krijgen ?

A. Neen, dat haal ik bij de smeden.

9855. V. Betaalt gij het dan ook zelf? Vraagt gij daarvoor geld aan den baas ?

A, Ja.

9856. V. Is er bij u wel eens bollejagerij geweest ?

A. Ja.

9857. V. hadden de turfmakers daarmede iets te doen ?

A. Neen, wel joegen ze ons van het veld af, omdat wij niet mochten werken.

9858. De heer **Van Alphen**: Molesteerden ze u niet?

A. Neen, wel hebben ze een paar jaar geleden wat gereedschap stuk geslagen.

9859. V. Gaan dan allen mede of kruipen sommigen ook wel weg?

A. Als men vrij kan komen, maakt men dat men in zijn woning komt. Ik wil dat volk ook niet naloopen, wij hebben vast werk en hebben er niets mede te maken. Daarbij komt dat het de eigen schuld van de boeren is. Het is vreemd volk, dat uit Friesland komt, uit Haulerwijk, enz. Maakten ze nu vast akkoord met dat volk, dan zou zoo iets niet gebeuren.

9860. V. Zoudt gij denken, dat de trekkers zich aan zulk een akkoord zouden houden ?

A. Ja, want als men eenmaal akkoord gemaakt heeft, kan men toch later moeilijk zeggen, dat er nog een dubbeltje bij moet.

9861. V. Is er geen volk bij u in de buurt om te trekken, zoodat men vreemden moet nemen ?

A. Een dood enkele maar, een beetje van Ruinen, de Ruiners.

9862. V. Blijft dat vreemde volk niet hangen, nadat het trekken afgeloopen is?

A. Neen, dan zakken ze af.

9863. V. Is bij u nog al werk aan den Weerdingermond ?

A. Tegenwoordig slap.

9864. V. Zijn er geen wijken meer te graven?

A. Het water is te hoog.

9865 V. Is er geen grond terecht te maken?

A. Neen.

9806. V. Maakt men diepe veenputten, of blijft er droge ondergrond liggen ?

A. De grond is hoog genoeg om terecht te komen.

9867. V. Is de aard van den grond nog al goed om wat op te verbouwen ?

A. Ja.

9868. V. Waar woont de dokter?

A. Op Ter Apel.

9869. V. Hoever gaans is dat

A. Een half uurtje.

9870. V. Wil de dokter nog al komen bij de arbeidersmensen ?

A. Er is pas een nieuwe gekomen, en die loopt nog al aardig,

9871. De **Voorzitter**: Is er eene vroedvrouw in de buurt?

A. Ja, te Roswinkel.

9872. V. Wordt hare hulp gewoonlijk ingeroepen?

A. Ja.

9873. V. Is de school ook in de buurt?

A. Ja, kort bij.

9874. V. Hebben uwe kinderen schoolgegaan?

A. Het oudste niet, want deze heeft op de kleinere kinderen moeten passen; en toenmaals woonden wij 3 kwartier van de school; de beide jongsten gaan nu school.

9875. De heer **Van Alphen**: Leeren zij goed?

A. Dat gaat wel.

9876. V. Wordt op de school aan de meisjes naaien en breien onderwezen ?

A. Daar hoor ik nooit van.

9877. V. Kan uwe vrouw goed terecht met den boel heel te houden?

A. Ja, zij kan het best; de moeilijkheid is om er tijd voor te vinden.

9878. De heer **Reeling Brouwer**: Gij zijt uit Friesland gekomen. Hoe lang zijt gij reeds hier ?

A. Ongeveer 22 jaar.

9879. V. Waren de loonen toen ter tijd daar lager dan hier ?

A. Neen, die waren vrij wel hetzelfde, maar de verveningen gingen in Friesland weg.

9880. De heer **Van Swinderen**: Wonen de trekkers, die van elders komen, te Weerdingermund in tenten ?

A. Ja.

9881. V. Die tenten zien er zeker slecht uit?

A. Dat is ongelijk; er zijn goede en slechte.

9882. V. Zijn er bijv. met schoorsteen er op ?

A. Ja; mijne trekkers, die ik jaarlijks heb, wonen vlak achter mijne woning in mijne schuur.

9883. V. Moet uwe vrouw dan voor hunnen kost zorgen ?

A. Neen, zij houden zelf menage; zij bakken pannekoeken.

9884. V. Wordt hun ook ligging verschaft?

A. Dat doet de boer; daaromtrent valt op mijn boer niets te zeggen.

9885. De heer **Reeling Brouwer**; Hoe slapen die lieden? Op stroo ?

A. Zij slapen op stroo, op een goed onderdek, hebben een kopkussen en een paar goede dekens, zij liggen knap; maar er zullen wel boeren zijn, die het niet zoo in orde hebben.

9886. De **Voorzitter** Hebt gij er nog iets bij te voegen?

A. Ik wilde wel zeggen, dat ik het voor mij te slim vind, dat ik f 2,50 gemeente-belasting betalen moet.

9887. De heer **Van Alphen**: Moet gij schoolgeld betalen?

A. Zeker; maar hoeveel dat is, weet ik nog niet; wel heb ik reeds verleden jaar mijne kinderen naar school gezonden, maar ik heb nog geene opgaaf gekregen.

9888. V. Als gij schoolgeld vrij hadt, dan was het met de gemeentelasten niet heel erg, dan hadt gij waar voor uw geld?

A. Zoo is liet net.

9889. V. Men kan het onderwijs moeilijk voor niet geven?

A. Dat begeer ik ook niet.

9890. V. Gij moet eens afwachten hoe het afloopt met dat schoolgeld; misschien behoeft gij wel niet te betalen.

A. Ik weet wel beter hoe het te Weerdingermond is.

9891. V. Is de school pas gebouwd?

A. Neen, zij is er al een jaar of 12.

9892. V. Hoe komt het, dat gij uwe kinderen niet eerder naar school gezonden hebt?

A. Wij hebben hier niet eerder verkeer, wij hebben onder Valthermond gewoond.

X

Handmerk van H. AKKER,
die verklaart niet te kunnen schrijven.

P. VAN NISPEN.
J. D. VEEGENS, Voorzitter.
VAN ALPHEN.
N. REELING BROUWER.
O. Q. VAN SWINDEREN.
P. VAN NISPEN, Adj.-secretaris.

DIRCK IS THEODORUS

Geplaatst met toestemming van Anton Neggens (voorzitter van Kempen en Peelland)

Voor veel beginnende stamboomonderzoekers is het een belangrijke ontdekking: je zoekt naar de doop van je voorvader Dirck, en je kunt hem maar niet vinden. Totdat iemand je uitlegt dat je naar Theodorus moet zoeken. Volgens de Nederlandse voornamenbank komt Theodorus van het Griekse 'geschenk van God', maar het is waarschijnlijker dat de voornaam Dirck is afgeleid van het oud-Germaanse Theodoric ('de machtige onder zijn volk'). Het was de pastoor die er Theodorus van heeft gemaakt. Sint Theodorus was een martelaar die levend geroosterd werd omdat hij in Amasya in het huidige Turkije een heidens tempel in brand stak.

In onze cultuur wordt iedere persoon aangeduid met een of meer **voornamen** en een **geslachtsnaam** (familienaam of achternaam). Het recht op de voornaam en geslachtsnaam wordt in Nederland geregeld in titel 2 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Over voornamen zegt art. 4: Een ieder heeft de voornamen die hem in zijn geboorteakte zijn gegeven. In de regel is degene die aangifte doet van de geboorte dus ook degene die bepaalt welke voornamen een kind krijgt. Volgens art. 19e is de vader verplicht tot het doen van aangifte, en is de moeder daartoe bevoegd. Als er geen vader is of deze is niet in staat aangifte te doen moet de aangifte geschieden door ieder die bij het ter wereld komen van het kind aanwezig is geweest, of de bewoner van het huis of hoofd van inrichting (bijvoorbeeld ziekenhuis) waar de geboorte heeft plaatsgehad.

In de regel krijgen kinderen hun voornamen dus van hun ouders. De ambtenaar van de Burgerlijke Stand heeft de bevoegdheid om voornamen op te nemen die naar zijn oordeel opgepast zijn, of overeenstemmen met bestaande geslachtsnamen (tenzij deze tevens gebruikelijke voornamen zijn). Als de aangever geen voornamen opgeeft, of deze worden geweigerd zonder dat de aangever deze vervangt, zal de ambtenaar ambtshalve de voornamen

geven. In dat geval zal dat uitdrukkelijk in de geboorteakte worden vermeld. Behalve een of meer voornamen hebben personen meestal ook een roepnaam: vaak een afkorting of variant van een van de voornamen. Omtrent roepnamen bestaan geen wettelijke regels. Iedereen is vrij de roepnaam te kiezen die hij of zij wenst. In de regel wordt de roepnaam door de ouders gekozen bij de geboorte, maar die naam kan op elk gewenst moment worden veranderd.

De wettelijke regels omtrent naamgeving zijn in ons land ingevoerd in de Franse tijd. Vóór 1811 bestonden er feitelijk geen vaste, afdwingbare regels. Een persoon werd aangeduid met zijn roepnaam, zijn vadersnaam (patroniem) en zijn geslachtsnaam. In de Noordelijke provincies werden geslachtsnamen niet of nauwelijks gebruikt totdat de keizer der Fransen bij decreet van 18 augustus 1811 iedereen verplichtte een vaste familienaam te kiezen.

Tot de Franse tijd werd de naamgeving veelal beïnvloedt door de instanties die de registraties van geboorte, huwelijk en overlijden bijhielden, met name de geestelijkheid (pastoors en predikanten), schepenenbanken en notarissen. Net als nu kozen de ouders de voornaam (roepnaam) van hun kind en gaven die bij het doopsel op aan de pastoor of predikant. In de protestantse kerken was men gewend de roepnaam ook als doopnaam te noteren. Maar in de katholieke kerk werden kinderen gedoopt met voornamen die pasten in de traditie, en dat betekent dat gebruikelijke roepnamen in het doopregister door de pastoor werden omgezet in namen van heiligen of Bijbelse namen. Omdat in de wereldlijke registraties (huwelijksakten, schepen- en notariële protocollen) de roepnaam wel gewoon werd gehanteerd komen katholieken in de registers dus vaak voor onder verschillende voornamen. En dat kan ook tot grote verwarring leiden. Niet alle roepnamen zijn namelijk eenduidig tot dezelfde heiligen namen te herleiden, en dus werd er door pastoors vaak maar wat gekozen.

Voor de meeste voornamen valt het nog wel mee. Iemand die in het doopboek Jo(h)annes genoemd wordt kan in het dagelijks leven Jan, Hannus, Hans of Hens genoemd worden. Maar iemand die met zijn roepnaam Janus heet kan in de doop- en trouwboeken voorkomen als Johannes, Adrianus of Christianus. Maria wordt Marieke, Marijke, Miet, Marije, Rietje. Maar iemand die gedoopt wordt als Anna Maria of Joanna Maria kan als roepnaam zowel Anna (Anneke), Annemaria, Jenneke, Jennemaria of Maria hebben.

Dirk komt van Theodorus, Driek komt van Hendrikus, maar iedereen snapt dat het een dunne lijn is op basis waarvan beide namen nogal eens verward worden. Het probleem is daarbij ook dat pastoors in de doop- en trouwboeken

niet altijd consequent kozen voor dezelfde heilige, zodat een persoon soms onder meerdere voornamen in de registers voorkomt.

Nog een aantal opvallende gevallen: een vrouw die Mijntje heet kan gedoopt zijn als Wilhelma (Guielma) of Jacoba (Jacomina). En Leentje is soms Helena, soms Magdalena, en omdat de roepnaam van Catharina ook Lijntje kan zijn worden ook die namen nog wel eens verward. En Frans of Frens is zowel Franciscus of Laurentius.

Om persoonsnamen in de wereldlijke registraties te koppelen aan de registers van de katholieke kerk is dus enige mate van creatief denken een voorwaarde. Om daaraan conclusie te verbinden is het wel belangrijk het adagium: **unus testis nullus testis** (één bewijs is nog geen bewijs) te hanteren, en uw stelling dat we met één en dezelfde persoon te hebben met meerdere bewijsmiddelen te onderbouwen.

In het schema hieronder worden een aantal voorbeelden van katholieke naamgeving genoemd. Voor een uitgebreide lijst vindt u op: http://www.goedeluiden.nl/?page_id=232.

Aertje, Erke, Eerke	Arnolda	v
Aleijt, Aleke	Aleidis, Allegondis	v
	Bartholomeus, Albertus, Gijsbertus,	
Bart, Bert	Lambertus	m
Beelke	Belia, Isabella	v
Clasien, Nicola	Nicolasina	v
Deliana, Delike,		
Delis	Egidia	v
	Arnolda, Gijsberta, Henrica,	
Dien, Dina	Lamberta	v
Dora, Dorothea	Theodora	v
Gielis, Giel	Egidius, Michael, (soms) Wilhelmus	m
Goris	Gregorius, Godefridus	m
Hilleke, Heijltje	Helena, Magdalena, Hildegondis	v
Joorden	Jordanus, Gordianus, Georgius	m
Leunis	Livinus, Libuinus, Appolonius	m
Meijs	Amisius, Remigius, Bartholomeus	m
Nardus	Bernardus, Leonardus	m
Nies, Nees	Dionysia, Agnes	v
Odilia	Egidia, Oda	v

Roelof, Rogier,		
Rutger	Rudolphus, Rutgerus, Rogerus	m
Seger, Zebert	Segerus, Sebertus	m
Sijcke	Lucia, Sophia	v
Stans	Constantinus, Stanislaus	m
Theo	Theodorus, Mattheus	m
Tholof	Odulphus	m
Thonis	Antonius, Thomas	m
Vijffke, Ijffke	Genoveva, Eva, Everarda	v

JOHANNA MARIA LOUISA VAN DER SCHEER (1858-1883)

Ingezonden door: Ronald W. Jansen; email: info@rwj-publishing.nl

Coevorden

Johanna Maria Louisa van der Scheer (1858-1883) (hierna: Johanna) was een dochter van Hermanna van der Scheer- Slingenberg (1825-1898) (hierna: Hermanna) en Christiaan Johannes van der Scheer (1823-1878) (hierna: Christiaan). Haar vader, Christiaan, is geboren in Coevorden op 25 november 1825 en was sedert 1867 apotheker te Heemse (toen: Ambt Hardenberg) en in ieder geval in 1865 nog apotheker in Coevorden. Johanna's moeder, Hermanna is ook geboren in Coevorden, en wel op 14 augustus 1825. Hermanna en Christiaan trouwden op 28 december 1854 in Coevorden. Johanna is ruim drie jaar na dit huwelijk geboren op 22 februari 1858 om 9.00 uur aan de Vriesche straat in Coevorden. Christiaan deed op 23 februari 1858 op 33 jarige leeftijd aangifte van de geboorte van 'zijn' dochter bij de 'Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der Gemeente Coevorden'.

Wat was de samenstelling van het gezin van Hermanna en Christiaan, waarin Johanna opgroeide. ? Haar vader, Christiaan, was hoofd van het gezin en apotheker van beroep. Het Nederlands Hervormde gezin woonde aan de Vriesche straat, nummer 46 in Coevorden.

Johanna was het tweede kind van Hermanna en Christiaan en genoemd naar haar grootmoeder van moeders kant: Maria Louisa van der Scheer (1793-1871). Johanna's oudere zus Sophia (hierna: Sophia) (1855-1877) is geboren op 9 oktober 1855, bijna 10 maanden na het huwelijk van Hermanna en Christiaan. Johanna had tevens een jongere broer: Hermannus Johannes (hierna: Hermannus) (1862-1935). Sophia vertrok op 3 januari 1874 uit de

gemeente Coevorden en verhuisde naar Zwolle en Hermannus vertrok op 30 januari 1878 naar Gorinchem: hij zou in 1935 in Apeldoorn overlijden. Johanna vestigde zich 13 januari 1877 in Coevorden: haar vorige woonplaats was Zwolle. Haar moeder, Hermanna was in 1877 winkelierster in Coevorden en inmiddels gescheiden van haar echtgenoot Christiaan.

Johanna huwde met Hendrik Woltman (hierna: Hendrik) op 28 april 1881 in Coevorden. Johanna en Hendrik waren beiden 23 jaar en meerderjarig. Hendrik was geboren in Haren (Gr.). Johanna is 'zonder beroep', aldus de huwelijksakte.

Hoogeveen

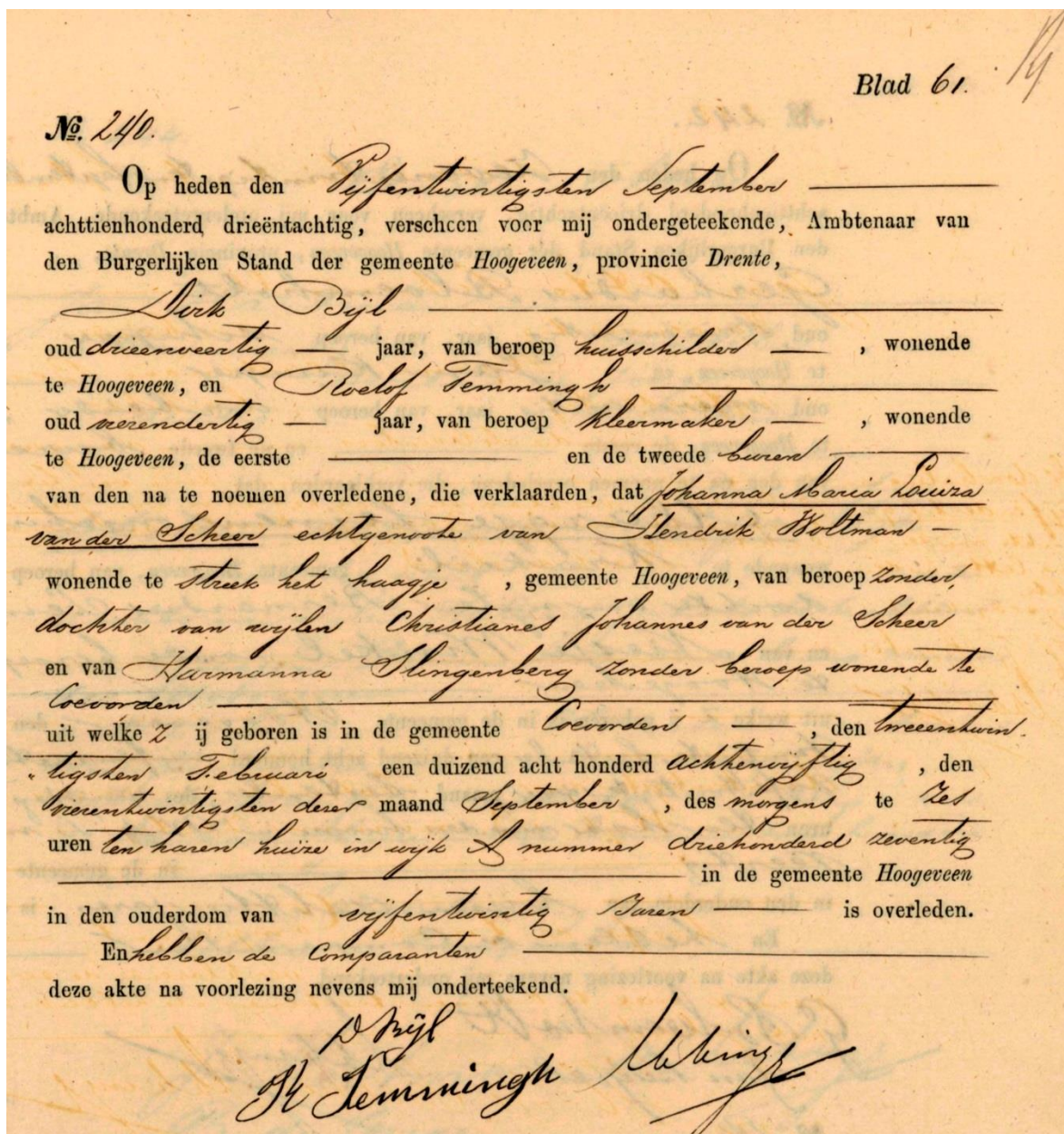
Tussen 1881 en 1883 verhuisden Johanna en Hendrik naar Hoogeveen. In Coevorden was Hendrik koopman. In Hoogeveen ging Hendrik werken als bierbottelaar en waarschijnlijk verhuisde hij daarom met zijn echtgenote Johanna naar Hoogeveen. Misschien werd Hendrik hierbij geholpen door zijn ouders die al eerder in Hoogeveen woonden.

Op 19 maart 1883 werd de dochter van Hendrik en Johanna, Hillechiena Hermanna (hierna: Hillechiena), om 15.30 uur geboren in het huis van Hendrik aan De Huizen (Wijk A, nummer 141). Hun dochter noemden ze naar de moeder van Hendrik: Hillechiena. Hendrik deed op 20 maart 1883 aangifte van de geboorte van Hillechiena bij de 'Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente Hoogeveen' in aanwezigheid van Hendrik Hammeka, 31 jaar, onderwijzer te Hoogeveen en George Pieter Jacobus de Vries, 30 jaar, kantoorbediende te Hoogeveen. Het gezin van Hendrik was Nederlands Hervormd. Of Johanna nog veel contact met haar vader Christiaan had weet ik niet. Hij emigreerde naar Amerika en overleed in Chicago op 11 mei 1878.

Overlijden

Johanna is overleden op 24 september 1883 in Hoogeveen om 6.00 uur. Haar dochtertje Hillechiena heeft zij slechts een half jaar leren kennen en de dochter zou haar moeder nooit echt leren kennen. Johanna overleed op erg jonge leeftijd: 25 jaar. Triest. Waaraan zij is overleden weet ik niet. In de 19e eeuw overleden veel mensen op jonge leeftijd aan bijvoorbeeld tbc, tyfus, slijtage en ontstekingsziekten. Haar overlijden werd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand in Hoogeveen één dag later, op 25 september 1883, bevestigd door Dirk Bijl, 43 jaar, huisschilder, wonende te Hoogeveen, en Roelof Temmingh, 34 jaar, kleermaker, tevens wonende te Hoogeveen. Toen Johanna overleed, woonden Johanna en haar echtgenoot Hendrik aan 'Streek

Het Haagje' (Wijk A, nummer 307) in Hoogeveen. Johanna was 'zonder beroep' en liet geen onroerend goed na. De overlijdensakte noemt niet de reden van haar overlijden.

Overlijdensakte van Johanna van der Scheer

Waar is Johanna begraven? In eerste instantie is zeer aannemelijk dat Johanna in Coevorden is begraven. Johanna was namelijk in Coevorden geboren en was erg jong toen zij stierf. Toen Johanna stierf, leefde haar moeder nog, maar haar vader niet meer. Volgens Burgerzaken Coevorden zijn zowel Johanna als haar moeder Hermanna niet in Coevorden begraven. Hermanna was wel rechthebbende van een graf, Perk I, nummer 73, waarin is begraven Sophia

van der Scheer (1855-1877). Zus Sophia is dus wél in Coevorden begraven, in 1877.

Vincent van Gogh bezocht vrijdag 28 september 1883 een begrafenis in Hoogeveen, die hij als volgt omschrijft: "Het land is zeer mooi – ik zag heden eene begrafenis in een schuit die zeer curieus was – een zestal vrouwen in mantels gewikkeld in het vaartuig dat door de mannen werd getrokken door de vaart in de heide – den dominé – met steek & korte broek – net een figuur van Meissonier – volgde aan den overkant."

Waarschijnlijk beschrijft Vincent hier een begrafenis die plaatsvond op de Algemene Begraafplaats in Hoogeveen: Albertdina Slot werd op 28 september 1883 begraven in een algemeen graf op gedeelte V (5).

Vincent zag dus zeer waarschijnlijk de begrafenis van Albertdina, die overleden was op zondagmiddag 23 september 1883.

Maar mogelijk zag Vincent niet de begrafenis van Albertdina op 28 september 1883, maar die van Johanna. Johanna overleed namelijk op maandagochtend 24 september 1883.

De begrafenis vond doorgaans plaats op de vijfde dag. De dag van overlijden werd als eerste gerekend, behalve als iemand na twaalf uur 's nachts was overleden. Dan mocht ook de volgende dag de eerste dag zijn. Als de vijfde dag de zondag viel, werd de dag daarvoor begraven, echter de vijfde dag betref in dit geval vrijdag. Mogelijk zag Vincent dus op 28 september 1883 de begrafenis van Johanna op de Algemene Begraafplaats in Hoogeveen –waar die dag dus mogelijk twee begrafeningen zouden hebben plaatsgevonden, namelijk die van Albertdina en die van Johanna. Mogelijk is Johanna op de Algemene Begraafplaats in Hollandscheveld begraven, echter uit 1883 zijn geen gegevens over algemene graven op de Algemene Begraafplaats in Hollandscheveld bewaard gebleven.

Een verwijzing dat Johanna in de gemeente Hoogeveen is begraven is dat zij staat vermeld in het register begrafenisrechten van de gemeente Hoogeveen d.d. 25 september 1883 voor een bedrag van 1,60. Johanna staat echter niet vermeld op een overzicht van uitgevoerde begrafeningen in Hoogeveen. Is zij ongeregistreerd in de gemeente Hoogeveen begraven? Johanna woonde evenals Albertdina in het centrum van Hoogeveen, dus het is aannemelijk dat beiden dan op de Algemene Begraafplaats in Hoogeveen zouden worden begraven.

24	Albertina Slot	61	1 60
24	Levenloos kind van Jan Boer	—	40
24	Roelof Hend: Klinkien	73 jaar	1 60
25	F. M. L. van der Scheer	25	1 60

Register begrafenisrechten met vermelding van zowel Albertina als Johanna

datum		
28	Albertina Slot	61
27	an leefloos kind van Jan Boer.	geboren
30	Margje Seinen	18
October		
27	Petrijje Scholter	26
5	Matthys de Groomer	75
15	Johanna peeks	68
19	En leefloos kind van Klaas meeglerm	
20	Jannes Booi	83
25	Johanna Jakobus Borchuis	37

Begrafenisregister met vermelding begrafenis van Albertina Slot op 28 september 1883

Bovendien woonde zeer waarschijnlijk de echtgenoot van Johanna in 1883 nog in Hoogeveen en het is aannemelijk dat hij het graf van Johanna regelmatig zou willen bezoeken. Kortom 100 procent zekerheid over Johanna's begraafplek is er helaas niet. Hendrik bleef na het overlijden van Johanna blijkbaar niet in Hoogeveen wonen, want na Johanna's overlijden was hij in 1886 bierhandelaar in Deventer. Hendrik overleed op 14 januari 1931 in Lochem.

Belangrijkste bronnen:

A.J. Hadderingh, Burgerzaken Coevorden, email 9 november 2018
Bevolkingsregister Coevorden

Bevolkingsregister Hoogeveen
 Erwin Hooge, Begraafplaatsbeheer Gemeente Hoogeveen,
 Arja Haddingh, Burgerzaken Coevorden
 Geboorteregister Coevorden
 Geboorteregister Hoogeveen
<http://vangoghletters.org/vg/>
 Huwelijksregister Coevorden
 Inventarisnummer 15, notulen gemeenteraad, 2 januari 1884
 Inventarisnummer 790, archief van de secretarie, register betaling
 Begrafenisrechten 1883
 Overlijdensregister Hoogeveen
 Ronald Wilfred Jansen, Hoogeveen 1883. In de voetsporen van Vincent van
 Gogh (Hoogeveen, 2018)
 Vincent van Gogh, De kunst van het woord. Zijn mooiste brieven (Amsterdam,
 2014)

Ontvangen bladen van de Historische Verenigingen in Drenthe & NW-Overijssel over de maanden januari tot en met maart 2019. In deze bladen vindt u soms genealogische gegevens van familie. Die met een ‘*’ zijn elders in dit blad wat uitgebreider belicht. Want genealogie is ook historie.

TIJDSCHRIFTEN HISTORISCHE VERENIGINGEN

Emmen pg 5-10	-In dit 5 ^e deel: Petrus Johannes Geraets *24-11-1885 te Erica als 8 ^e en jongste kind. Ouders P J Geraets en Hilleke Gonda Wittendorp. Ze waren landbouwers en woonden aan de Ericasestraat. Na zijn opleiding in Maastricht (R.K.) kwam hij terug in Erica. Hij trouwde in 1909 met de 12 jaar oudere Johanna Wilhelmina Stout, dochter van landbouwer, vervener, winkelier en caféhouder W. Stout. Na haar overlijden op 14-03-1929 hertrouwt hij met de weduwe Hendrika Gesina Vinke. Bedacht de Geraro-aanmaakturf.
Idem pg 13	-Waar stond de Fosmeul of Voldersmolen van de fam. Hilbrands. Een artikel met veel achtergrond-documentatie.
Idem pg 25	- Gebeurtenissen, genoteerd tussen 1940 en 1942 door Israël Jakobs (*26-10-1915) (+09-1942 in Auschwitz. Eind april 2019 verschijnt daarvan/daarover een boek bij Uitgerij Drenthe.
Gasselte pg 3	-Wemeltje Borcheld-Kruit, koopvrouw uit Gasselte (met beeld uit 1995). Daarover is een boek verschenen ‘Hest nog wat

Idem pg 4-9	neudig' . Ze ventte met een koffer met handelswaar.
Idem pg 10-15	-De familie Prins was een bekende en vooraanstaande familie in de 19 ^e en 20 ^e eeuw in Gasselte. Albertus Prins trouwt met Arendina Rolina Coops. Zij waren beiden welgesteld en kregen 10 kinderen. Zie verder art.
Gieten pg 3	- Schepers in Gasselte: Getuige het Doopboek en het Haardstedenregister vanaf 1600 tot ca. 1800. Schapen en Herders
Idem pg 15	-Korporaal George Crump was één van de 200 Canadese militairen uit Ontario. Ze werden in 1945 ingekwartierd in Gieten (zie lijst) als tijdelijke opvang na de oorlog. De contacten waren uitstekend. Door de Canadezen werd bij het afscheid een negenarmige geelkoperen kandelaar (chanoekia) aangeboden aan de Hervormde Kerk Gieten (Ds. Boonstra)
Idem pg 19	-Meester Hendrik Breider, levensloop en landbouw-ambities. Werd in 1949 hoofd van de lagere landbouwschool in Rolde.
	-Zorgcentrum Dekelhem. Een verslag over naamgeving. Maar welk hooiland heette zo? En waarom ? Suggestie's ??
Hardenberg pg 5	-Sallie Lindeman, garagehouder uit Wierden, overleefde de oorlog. Hij was ondergedoken bij schilder Willem van der Sluis en zijn vrouw Gerritdina Huiskes. Willem was lid van de Trouw-groep uit Bergentheim; hij wordt op 12-01-1945 opgepakt, samen met 11 anderen en gevangen gezet. Hij wordt op 02-03-1945 gefusilleerd (met 45 anderen) in een graanveld bij Rademakersbroek, net buiten Varsseveld, als represaille voor de dood van de 4 Duitse soldaten. Die 4 Duitse soldaten had de verzetsgroep vermoord omdat ze hun schuilplaats ontdekt hadden. De Duitsers besluiten tot wraak en de burgemeester van Varsseveld wordt voor het blok gezet: 50 inwoners aanwijzen. Uiteindelijk worden dat 46 gevangenen uit de Kruisberg in Doetinchem (w.o. Willem van der Sluis). Dochter Wilna vroeg in 2006 de Yad Vashem-onderscheiding aan voor haar ouders. Pas na 12 jaar lukt dat.
Idem pg 18	-Bernhard Weinberg (*20-04-1895) en Rolina Weinberg-ten Brink (*29-08-1890) hadden sinds 1929 een textielwinkel in Emlichheim. Rolina zorgde voor het bedrijf, terwijl Bernhard op zijn fiets de regio doorkruiste. Op de vroege ochtend van 10-11-1938 begon het: vernieling, plundering, arrestatie van Bernhard. Na enkele weken werd hij vrijgelaten. Ze vluchtten met wat hulp naar NL (Radewijk). Daarna kwamen ze via Amsterdam in Brussel aan om naar Amerika te vluchten. Dat

<p>Idem pg 20</p> <p>Idem pg 23</p>	<p>lukte niet meer. Ze werden in 1942 in Auschwitz vermoord. Maar er ontbreekt een gedeelte van het verhaal dat speelde op 11-05-1939, getuige een rapport van de marechaussee in Hardenberg. Daarin komt voor het nummerbord HZ 4162 van F Trumppie uit den Haag, die hen op 11-05-1939 kwam ophalen bij de Duitse grens. Een zus van Rolina was getrouwd met Samuel Zilverberg die verhuisde van Coevorden naar Amsterdam op 12-08-1932. Zie het verhoor/verslag in art.</p> <p>-Gerrit Jan Zomer x Johanna Henderika Egbers woonden in Hoogstede (Dld) in 1937. Ze werden geconfronteerd met de Nazi's. Zie het verhaal over hun ouders en hun verzet in art.</p> <p>-De Oostenbrinks kwamen oorspronkelijk uit de kop van Overijssel. Berend Oostenbrink werd geboren op 16-10-1791 in Onna. Hij werd onderwijzer in Hollandscheveld. Nazaten zijn de Oostenbrinks uit Heemse: het begon daar met Albertus Anthony Oostenbrink en Lutje Padding die er op 15-04-1890 een zaak in bakkers-, kruideniers- en grutterswaren begonnen. Later ook winkelier in manufacturen en confectie. Veel informatie rond Anthony en zijn gezin in Heemse in art.</p>
<p>Havelte pg 3</p> <p>Idem pg 7</p> <p>Idem pg 18</p>	<p>-Tuinpad(5): Zwemmen in de Oude Vaart 'Ruunder zwembad' bij het huis van Lukas van Gijssel(*29-09-1884) en Jantien Rolden(*03-12-1888) op Rheebruggen. Het pand is in 1985 afgebroken. Zie verder het artikel</p> <p>-Gezondheidszorg: Dokter E J Miedema van 1917 tot 1942. Daarna L J Landeweer tot 1977. Zie verder het artikel.</p> <p>-Nieuw Darp in 1948: Waar haal je de boodschappen ? Bij Koops, Ems, Bergman en Jansen. Allemaal te krijgen in Darp.</p>
<p>Hoogeveen pg 45</p> <p>Idem pg 51</p>	<p>-Jan Booij stuurde op 24-01-1925? een brief aan slager Cornelis Steenberg en aan de Schutstraat in Hoogeveen. Jan was toen nog niet getrouwd. Hij doet daarin verslag van een exportslachterij in Chicago waarin ze iedere dag 2.400 koeien slachten. Hij had een bakker op verkenning gestuurd maar gaat zelf alsnog poolshoogte nemen. Ook wil hij beginnen met een worstmakerij.</p> <p>Cornelis was getrouwd met Jantje Smid. Ze hadden 2 dochters Tallina en Jantina Lammina. Hij stopte als slager in 1927 en verhuurde de slagerij. Zelf werd hij veehandelaar/rentenier.</p> <p>-Schipper Jan Koster(*05-04-1847) (zie relaties in art.) vertrekt op 12-02-1899 uit Amsterdam, met 60 ton mais aan boord van zijn houten tjalk 'Hendrika', naar Amersfoort. Zijn</p>

	<p>vrouw Hendrika Keizer en 4 kinderen vergezelden hem. Zie verder 'De zee valt niet mee' over strafwerk voor spijbelen in juni in Blaricum.</p> <p>Ook Schipper Otten kwam bij de Voorst (Vollenhove) in de problemen, maar ze konden voor anker gaan. Zij werden gered door de hulp van 8 vissers (w.o. 5 x Jonkman) na een moeilijke en gevaarvolle tocht. Zie artikel in de Veenmol</p>
Meppel pg 37	RK gravenarchief: zie speciaal onderwerp in Threant (nu/later)
Nijeveen pg 1	In memoriam Nicolaas van 't Hoog, Lucas Knol en Jeene Oosterhuis (+25-09-2018). Jeene schreef 10 artikelen over de havezathe Zwollingerkamp nabij Wanneperveen/Dinxterveen. Het heet nu Roekebosch. Waar stond de havezathe ?
Odoorn pg 2	Willem Hulshof(*02-10-1925 te Exloo)(+30-07-1949 te Garoet, Indonesië). Hij werd als dienstplichtig militair in 1946 naar Indië gestuurd. Zijn ouders kwamen van Borger. Later is hij herbegraven op het ereveld Menteng Pulo in Jakarta. Daar zijn 1.282 militairen begraven en 3.000 slachtoffers van de Japanse interneringskampen. Dit ereveld werd in 1950 aangelegd buiten de stad, in een bosrijke omgeving. Nu temidden van hoge flatgebouwen. Zie verder het artikel.
Oosterhesselen pg 13	't Postkantoor werd in 1922 ontworpen en gebouwd door aannemer Jan Geugies uit Sleen. De eerste bewoners waren Hendrik Naarding en Hillechien Nijs. Hendrik was eerst wever, vanaf 1911 postbesteller in Noordscheschut, later PTT-ambtenaar en vanaf 1922 postkantoorhouder. Hij werd opgevolgd door zijn dochter Hillie, bijgestaan door haar man Gezinus Bos. In 2005 kwam het gebouw te koop. De kopers konden het in 2007 kopen en begonnen welgemoed aan de restauratie. Eind 2018 is de klus nog niet helemaal geklaard.
Peize pg 14 Uit Regiogids	Berend Talens alias Berend Looper was postbode van 1860 tot 1881. Zes dagen per week liep hij van Leek, via Roden, Peize, Bunne naar Vries... en weer terug. Een afstand van ongeveer 40 km in weer en wind, over goede en slechte wegen/paden. Hij was een man van de klok. Daarom viel het een boer op dat Berend niet op de gewone tijd voorbij gekomen was tijdens een zware sneeuwstorm. Hij startte, samen met een paar burens, een zoektocht. Uiteindelijk vond men hem, half bevroren en meer dood dan levend, op een heideveldje in het Mensinghebos. De stiptheid was zijn redding geworden. Sindsdien heet het heideveldje in de volksmond 'het Talens-

	veldje'. Er loopt een fietsknooppuntenroute langs z'n route.
Rolde pg 1-9	Arnoldus Wilhelmus Stellwagen (1844-1918). De meester. Geboorte, Norg, 20-08-1844, aktenummer 63 Kind: Arnoldus Wilhelmus Stellwagen, geboren te Veenhuizen (Norg) op 19-08-1844, zoon van Robertus Stellwagen, beroep: militair; oud: 44 jaar, en Hendrika Sophia Johanna Jansens, beroep: zonder; oud: 34 jaar. Al op 9-jarige leeftijd begon Arnold als poetsjongen in de stoom-katoenspinnerij. Hij was ambitieus. Na een tijdje als wever in een koffiezakken-fabriek mocht hij vanaf 1861 verder als normaalschool-kwekeling in Assen. Dr. H.J. Nassau deelde hem op 6-5-1862 mee dat hij, als 17-jarige, de volgende dag in Schoonloo maar eens praktisch moest beginnen aan zijn onderwijzersloopbaan. Hoe ? zie artikel. Over de kennismaking in Schoonloo, zijn liefde voor het onderwijs, het Schoonloër landleven, zijn examen en zijn naderend afscheid van Drenthe. Niet Loon maar naar Holland.
Idem pg 10-18	-Schatgravers te Balloo: Inleiding tot aankoop/bescherming door de Provincie Drenthe van het tumuliveld 'beosten mijlpaal vier' langs de in 1842 aangelegde kunstweg van Assen naar Rolde in 1857. Daarover meer m.b.t. de <u>Markegenoten van Balloo</u> en de in 1849 voorgenomen opdeling van de 15 ha heidegrond in 14 huisplaatsen.
Idem pg 19-22	-De Ballerkuil (Balloërkuil) werd bekend in 1895 nadat regentes Emma en haar dochter Wilhelmina de opvoering van "Bij klimmende zonne" bijwoonden. Daar moest iets mee gedaan worden. Maar Mr. E. Pelinck was tegen het planten van een boom en noemde de kuil een uitvinding van Ds. Picardt. Zie de verwickelingen m.b.t. de bekendheid in art.
Ruinerwold pg 18	Janna Ewald was getrouwd met Hendrik de Roo. Zij woonden op Koekange vlgs het Boerderijenboek. Zo begon een mailtje. Maar wie was Georg Thomas Ewald, geboren in 1815 in Heemstede, overleden 07-02-1886 in Ruinerwold ?
Smilde pg 4-10	De crash van een Lancaster bommenwerper op 05-01-1945 in Smilde en hulp bij berging dode parachutist Gabriel Louis de Sablet die op 07-04-1945 omkwam. Ibo Sterken vertelt.
Idem pg 11-19	-Archief Ds. H J Bouwers (predikant N H Gem. Hoogersmilde) geeft een goed beeld van leven in oorlogstijd.
Idem pg 20-22	-Oorlogsmonument, gemaakt door Wim van Hoorn, onthuld

Idem pg 23-28	op 13-04-1948: Uitleg van de afbeelding + dagprogramma. -Oorlogsverslag van de gemeente Smilde :
Idem pg 29	A. Verlies van leven: 19 personen met nadere gegevens B. Verplaatsing bevolking: Gevangen(22) of Joods(4 gezin) Gezondheidstoestand e.d worden naar een model beschreven -Situatie in 1930 door burgemeester K Gerrits (Uit het Nieuwsblad van het Noorden d.d. 01-07-1931). Smilde telde toen 6.300 inwoners en leefde 'een beetje in mineur'. Ondanks alles verwacht de burgemeester 'n goede toekomst.
Staphorst pg 8-12	Mailtje: Heb jij informatie over de fam. Boldewijn uit Staphorst ? Betreft Gerardus Johannes Boldewijn (*23-10-1921 in Wamel) , zoon van meester Arend Boldewijn en Adriana Maria Koekoek. In de week van 18 tot 26 april 1945 worden 5.000 gevangenen van Neuengamme, samen met SS'ers aan boord gebracht van het troepentransportschip 'Cap Arcona' (incl. Gerard Boldewijn) en 2.800 aan boord van de 'Thielbek' en de 'Deutschland IV. Op 03-05-1945 worden deze 3 schepen gebombardeerd door de RAF waarbij 7.000 mensen omkomen. Sonny Boy's vader Waldemar Nods was ook aan boord. Dat was onlangs op TV.
Vollenhove pg 3-12	Jacobus van Lammeren(*10-1803 in Uithoorn) was een zoon van Pieter van Lammeren en Diena van Lankeren. Hij was pastoor te Delfzijl maar kreeg op 29-11-1844 bericht dat hij benoemd was als pastoor te Vollenhove. Wie hij was, hoe zijn reis verliep, hoe hij omging met zijn werk, zijn meid en de drank staat in het artikel. Vollenhove bleef een problematische periode in zijn leven.
Idem pg 16-21	-Katholieken in Vollenhove van 1662 tot 1691 uit de Memoires van Arnoldus Waeijer. Hij logeerde bij Jonker Morrhe. Alle namen en vermelde feiten toegelicht.
Idem pg 22-28	-Marie Joseph Brusse was in 1918 al een legendarische journalist. Deze Rie (1873-1941) schreef voor het NRC. In de zomer van 1918 was hij in Vollenhove. Zijn verhaal is humorvol en geeft een beeld van de adel en de gewone man.
Vries pg 18-21	Zoektocht naar nazaten Koops-/Karsens/Karsten o.b.v. een oude Statenbijbel uit Vries. Hun huwelijk was in 1753. Zoon Markus Koops (*1770) trouwt in 1796 met Jantien Meulenkamp. Dochter Jantien (*1830) trouwt op 04-05-1859 met Jan Koetsier, spekslager in Assen. Deze gaf hem door aan zoon Albartus Koetsier, die trouwde met Aukje Stoker.

Westerwolde pg 6-7	Johan Hemkes (1894-1988) groeide op in Schalsum, in de buurt van Franeker, waar zijn vader een schilderszaak had. Hij was 46 jaar tekenleraar aan de RHBS in Ter Apel, maar bovendien een begenadigd en veelgeprezen kunstenaar. De nalatenschap is aan vele wanden in Ter Apel te vinden. Het artikel is een bijdrage van de Hist. Kring Ter Apel.
Idem pg 13-15	-Herinneringen aan het voormalige klooster in Ter Apel via straatnamen. De volgende namen worden uitgelegd: Wiltingh, Witheren, Kruisheren, Bentlage, Domus Lucis, Coenraad van Diepholt, Hinrick van Den Berghe, Molen A, Johannes Emmen, Nederveen Cappel.
Idem pg 24-29	-Genealogie Steffen Hinrich Richter, grootvader van Antke Meijer(*20-09-1848 te Onstwedde). Haar ouders waren Jans Hindriks Meijer(*16-04-1821 te Onstwedde) en Harmina Hindriks Prins. Zijn ouders waren Hindrik Pieters Meijer en Ettien Janssens Rouw. En dan begint het zoeken naar ouders. Zie ook de website van jurrianerendering.nl , de auteur.
Idem pg 34	-Het portret van Hindrik Louwdijk en Anna Leemhuis, gehuwd op 17-05-1862 te Onstwedde. Ze kregen 7 kinderen.
De Wijk pg 3-14	De Lindenhorst (gebouwd rond 1908) is nauw verbonden met Mr. Mello baron de Vos van Steenwijk(*1836) die in 1865 burgemeester van Zuidwolde werd. Hij trouwde in 1866 met Johanna Margaretha barones Sloet tot Lindenhorst (*1839). Meer over de familie, de bouw en de bewoners in het artikel.
Idem pg 15-20	-Buurtschap Hoge Linthorst en Lage Linthorst (nu Eggeweg 36, 38, 40, 50 en 54). De bewoners van de Hoge Linthorst nrs. 1, 3, 5, 7, 9, 11 en 13. De buurtschap was vanaf het ontstaan een agrarisch, enigszins gesloten, afgelegen buurt. De meeste boerderijen, vooral de oudere, zijn gebouwd door leden van de familie Linthorst. Nu is die naam daar uitgestorven.
IJsselham 26/4 pg 10-14	Voorouders in Franse Dienst in NIMH-databank, geboren in Oldemarkt. (bewerkt en aangevuld door de redactie). Die uit Ossenzijl en Kalenberg zijn genoemd in Silehammer 26/3.
Idem pg 15	-Bewoners van de Worst 1681-1804 (een buurtschap bij Kuinre). De laatsten zijn Cornelis Machiels (die de naam Pereboom aanneemt) x Trijntje Samplonius, 9 kinderen.
Idem pg 18	-Jan Joontjes (*21-12-1829 in Sappemeer)x Martje Kornelis Bouman (*1827). Zoon Jan trouwt in 1883 met Jantje Hollander(*1857). Ze kregen 4 kinderen. De Minor en de Major verzorgden veerdiensten tussen Steenwijk en Ossenzijl

Idem pg 22	-Arend Hendriks Mantingh en Antje Aukes Bosscha trouwen op 22-08-1821. Hij is predikant in Blankenham vanaf 1821. Kort daarna volgen de beruchte dijkdoorbraken van 1825 met veel leed en ziekte. Ds. Mantingh hertrouwt op 28-02-1829 met Geesje Winkel. Op 09-12-1829 komen ze om. Zie artikel
IJsselham 27/1 Idem pg 25	Broeder Aufridus (Hendrikus Laurentius) Muurlink (*28-01-1883 in Paasloo) moet wegens armoede een aantal jaren in Duitsland werken als melkknecht. Hij was een forse man. Op 19-02-1906 doet hij zijn intrede in het missiehuis in Steyl van de SVD (Societas Verbi Domini). Vanaf 1911 naar Uden. Na 1926 naar Australisch Nieuw-Guinea. Zie verder het artikel. -Onderduik in Blankenham bij Ds. Willem van Gelder, pas getrouwd met Anneke Staat. Het waren 2 roodharige Joodse jongetjes genaamd Leo en Max een tweeling. Ze heetten Lazarus en Mozes van Gelder en waren geboren op 7 maart 1939 in Amsterdam. Hun ouders waren Benjamin van Gelder en Sophia Weinberg. Die zijn op 21-05-1943 omgebracht in Sobibor. Maar waar waren Leo en Max gebleven? Een reconstructie: vanuit Blankenham naar Ottersum bij fam. Peters, geëvacueerd naar Vinkeveen bij fam. Versteeg. Ze kwamen bij oom Sem van Gelder, oudste broer van hun vader, terecht. Hij was getrouwd met Regina Blok uit Amsterdam. Het gezin met 2 kinderen kon onderduiken en overleefde de oorlog. Na de oorlog neefjes weer gevonden.
Zuidlaren pg 8-11 Idem pg 17 Idem pg 17	Botermaker Jan Zwerver zwierf eerst op een visaak door Noord-Nederland. In 1899 begon hij als leerling-botermaker bij de Zuivelfabriek in de Groeve en maakte snel carrière. -Landhuis de Bloemert in Midlaren, gebouwd ca. 1730. Verder worden eigenaars, bewoners en gebruikers toegelicht in het artikel. Op 04-10-1907 brandde het gebouw af. Nu is het een watersportpaviljoen. -'Meerzicht' tijdens en na de oorlog. Gestart op 21-08-1926 aan het Zuidlaardermeer werd het een watersportpaviljoen met zomerhuisjes. Bewoners: Joop van der Meer ging er wonen in februari 1945. Na de bevrijding bleek hij een dubbelspion geweest te zijn (Anton van der Waals) waardoor honderden mensen verraden waren. Hij liep altijd met een pistool op zak en vermoordde verschillende mensen. Op 26-02-1950 werd hij (37 jaar oud) terechtgesteld op de Waalsdorpervlakte.

Zuidwolde pg 16	Mina Koes wordt vermoord op 29-05-1881 bij het Zwarte Gat door Remmelt van der Hulst, een bekende van haar. Maar eerst wordt (2 jaar lang) een onschuldige verdacht. Remmelts vrouw krijgt echter steeds meer argwaan en doet uiteindelijk (na een felle ruzie) aangifte tegen hem. Hij wordt veroordeeld tot 25 jaar tuchthuis. In 1891 gaan ze scheiden. In 1909 komt hij vrij. In 1916 is hij overleden.
-----------------	---

Ontvangen bladen van de Historische Verenigingen in Drenthe & NW-Overijssel over de maanden januari tot en met maart 2019. In deze bladen vindt u soms genealogische gegevens van familie. Die met een '*' zijn elders in dit blad wat uitgebreider belicht. Want genealogie is ook historie.

DIV. GENEALOGIEËN UIT DE BLADEN VAN DE HISTORISCHE VERENIGINGEN

Plaats/Nr.	Globale inhoud van het nummer (zie ook de **)
Emsland 147	Explosionsunglück – Viehschatzung – Heinrich und Laurenz Theyken nach Amerika ausgewandert – Alwine Wellman - Internetsuche
ErfgoedMag.1	Transkribus => 90 % - Gerlacus Buma – reis Londen in 1685 – Asperges – de Z-beroepen – Ambtskleding – Frans Liszt – Plaatsengids.nl
Waardeel 39-1	80 jr Drentse Ruilverkavelingen: Alle verkavelingen nader bekeken
Annen 14/1	Advendo 150 – Vliegboot met Rolf Schuiling – Tjarks-Kuipers met geit
Assen 29/1	Witterstraat – Huis Vredeveld(2) – Hendrik Jan Smidt x Marie van Uildriks – Poorta over de Parallelstraat – Fontein – Boek Troatseweg
Beilen 31/1	Bakkers Drijber – Emelangen – de Vries Mechanisatie – 60 jr. geleden
Borger '19/1	Groene Kruis – Oude boerderij -Voetbal – Paasvuur – 100 jr. geleden
Coevorden 1	Handelsver.- Nieuw Raadhuis – Bentheimerstr. – Tolgaarders - Staehle
Diever '19/1	Henk Pot – Burg. Posthumus – de Heezeberg – Rabobank – OLS Wapse
Eelde 03-'19	Buurtschap Oosterbroek – het Familiehôtel – Veengebied Neerwold
Emmen 27/71	Kasteleins Erica* - Lubach - Voldersmolen* - 100 jr. geleden – notities Israël Jakobs* - 55 Onderduikadressen met Joodse onderduikers
Gasselte '19/1	Boek Wemeltje Kruit* - Albertus Prins* - de Schepers in Gasselte*
Gieten 03-'19	Crump en de kandelaar* - Hendrik Breider* - D'ekelhem* - Paasvuur
Hardenb.36/1	Onderduik* - Dialect – Boterfabriek – Pingelensteeg – fam.Weinberg* - Gerrit Jan Zomer* - Oostenbrink uit Heemse* - de Julianastraat
Havelte '19/1	Langs 't tuinpad(5)* - Gezondheidszorg(3)* – Darp* - Schoolzwemmen
Hoogeveen /1	2 x Alteveer – Mozaïek René Albert Karrér – Starterij/Stadterij? – Krakeel gedempt – Jan Booij* - Scheepsramp* - Trasselt – Melboka

Plaats/Nr.	Globale inhoud van het nummer (zie ook de **)
Meppel 40/4	Flinten – Monpelou – Veeartsen – RK gravenarchief* - Grachtwacht
Meppel 41/1	NCK-NCZ – Stadswacht – Blimp's – Jannes Punt – het Vledder leefde
Nijeveen 19/1	3 x In Memoriam* - Klaas Brand - Bew. Gorthoek 4 - Burg. Bosma(4)
Odoorn '19/1	Willem Hulshof* - de Buinerkeet – 1965 Dorpshuis Valthe – Hunsow?
Oosterhess. 1	Drentse Kalender – 't Postkantoor* - Zwinderen op jacht – Toen en Nu
Peize 27/81	Flint – 1767-1787 – Paisermeul – Peize 840 jr.* - Roderweg 2 – Talens*
Rolde '19/1	A W Stellwagen* - Schatgravers Balloo* - Baller Kuil* - 120 jr. geleden
Ruinen '19/1	DABO – de Wold Aa(2) – Thomaskalender 1913 – Horlings - Liedjes
Ruinerwold 1	Jannes Koetsier - Beroepen 1811-1902 - fam. Ewald* - Leon Driessen
Sleen 22/1	Fietscross-club – Hooiwegen – Kerkorgel GK – leden vd Fotowerkgroep
Smilde 16/1	Lancaster* - Archief Bouwers* - Monument* - Oorlogsverslag* - 1930*
Staphorst 40/1	Ben Haven - Gerard J Boldewijn* - Jan Kuiper - Dia's Jan de Wolde
Vollenhove 1	Jacobus van Lammeren* - Pastoor Waeijer(3)* - Marie Joseph Brusse*
Vries 18/69	Tolner - de Fiets – Vliegvelden – Kerstviering – Bijbel fam. Koops(2)*
Westerbork 1	Postkantoor – 100 jr. terug – de jacht – Foto's – Ijsbaan Zwiggelte
Westerwolde	Laudermarke – Johan Hemkes* - Beek in Beeld – 't Klooster* - Rokers – Heiko Kiewiet - Steffen H Richter* - Kaart 1791 - Louwdijk-Leemhuis*
de Wijk 19/1	De Lindenhorst* - de Hoge Linthorst* - Schilders - 't Nut – Foto's
IJsselham 26/4	Klaas Verbeek - in Franse dienst* - de Worst* - Joontjes* - Mantingh*
IJsselham 27/1	Muurlink* - Mobilisatie – Foto's – Joontjes* - Onderduik van Gelder*
Zuidlaren 26/1	Botermakers* - Brants-Bakker – Freerkje van Calker – de Bloemert* - Slachtoffers WOII – Prent-briefkaarten – Meerzicht* - Nieuws 08-1942
Zuidwolde /1	Wolven – Franse vluchtelingen na WOI – de moord bij het Zwarte Gat*

Deze bladen liggen vanaf nu enige tijd ter inzage op de leestafels tijdens de bijeenkomsten van de NGV-afdeling. Ook worden ze ter lezing aangeboden aan de bestuursleden van de NGV Drenthe & NW-Ov. Ze worden niet opgenomen in de afdelings-Bibliotheek.

NGV afdeling Drenthe en Noordwest-Overijssel

De afdeling is opgericht op 12 juni 1989.

Afdelingswebsite:

<https://ondekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/drenthe-en-noordwest-overijssel/>

Bestuur

Voorzitter: H. Hillinga (Harm), Helios 11, 7904 HA Hoogeveen *
tel.: 0528-272433, e-mail: voorzitter@drenthe.ngv.nl

Webmaster: H. Hillinga (Harm), e-mail: webmaster@drenthe.ngv.nl

Secretaris: R.C. Hermans (Ruud), Juffrouw Bosstraat 4, 8437 PL Zorgvliet **
tel.: 0521-344779, e-mail: 4e_bestuurslid@drenthe.ngv.nl

Penningmeester: E.G. Heidmeijer (Bert), Veneweg 37, 7946 LC Wanneperveen
tel.: 0522-281642, e-mail: penningmeester@drenthe.ngv.nl

Alg. bestuurslid: H. Jonkman (Henk), Koggerdaalder 20, 8253 BW Dronten.
tel.: 0321-380494, e-mail: 1e_bestuurslid@drenthe.ngv.nl

Bibliotheek: H. Jonkman (Henk), e-mail: bibliotheclaris@drenthe.ngv.nl

Alg. bestuurslid: B. de Wit (Bas), Vaartweg 141, 9423 RK, Hoogersmilde

Activiteiten: tel.: 0592- 459713, e-mail: 3e_bestuurslid@drenthe.ngv.nl

Pr./Communicatie: **Vacant.**

Redactie Threat

Eindredactie: H. Meppelink (Henriëtte)

Lay-out: J. Pol (Jan)

Genealogie: A. Pol (Anneke)

Redactielid: J. Pol (Jan)

Redactielid: B. de Wit (Bas)

Redactieadres: Threat, p/a A. Pol, Prins Mauritsplein 30-23
7902 AG Hoogeveen, tel.: 0528-271915, e-mail: kopij@drenthe.ngv.nl

Digitalisering advertenties:

J. Pol (Jan), tel.: 0528-271915, e-mail: janpol48@kpnmail.nl en

H.J. Huizing (Hans), tel.: 0522-440717, e-mail: hanshuizing@xs4all.nl

Hulp bij zoeken in Polen en Pruisen:

H.J. Huizing (Hans), tel.: 0522-440717, e-mail: hanshuizing@xs4all.nl

Hulp (algemeen) bij genealogie:

A. Pol-Snippe (Anneke), tel.: 0528-271915, e-mail: janannekepol@kpnmail.nl

* en ** = respectievelijk afgevaardigde en plv. afgevaardigde naar de Algemene Vergadering van de NGV.

Afzender:

NGV afd. Drenthe en NW-Overijssel

Koggeldaalder 20

8253 BW Dronten